

▲ Lily Monori van Dijken. © Angeliek de Jonge

Geen eten, mishandeling en opsluiting: pas toen ze al lang volwassen was, wist Lily hoe haar jeugd écht was

WEEK VAN DE PLEEGZORG

Pas als ze tegen de veertig is, ontdekt Lily Monori van Dijken hoe haar allervroegste jeugd écht was. Gebrek aan eten en warme kleding, mishandeling en opsluiting: de details zijn even verdrietig als schokkend. Ze komt in een liefdevol pleeggezin terecht, maar blijft als volwassene steeds tegen dezelfde dingen aanlopen. Nu wil Lily andere volwassen pleegkinderen helpen met hun worstelingen. „Je bent nooit uit liefde geboren, niet welkom geweest.”

Maaïke Kooistra 05-11-23, 15:00 Laatste update: 15:32

Het moet een van die momenten zijn geweest toen ze samen met haar broer meezong met de radio, denkt Lily Monori van Dijken (44). Dat toen het gevoel indaalde dat ze weer veilig en geliefd was. Dankzij de nieuwe vader, moeder, broer en zus die haar opnamen alsof ze er altijd was geweest, alsof ze er hoorde. En nog steeds.

Lees ook

PREMIUM Gigantische knal en 121.745 euro vliegt door de lucht, en dan gaat het op de vlucht voor politie vreselijk mis

PREMIUM Jongeren uit criminaliteit houden? De harde aanpak van bokser Danny werkt: 'Ze vertrouwen mij'

Net vijf jaar oud was Lily Monori, kortweg Lily, toen ze met al een roerig leven achter de rug van de ene op de andere dag een nieuw thuis kreeg. „Mijn biologische moeder was 16 jaar toen ik werd geboren. Ze kon helemaal niet voor me zorgen, had haar eigen problemen. Ik werd meteen meteen als baby al naar Suriname gebracht, naar mijn opa en oma. Zij waren in de eerste jaren mijn ouders. En er liepen ook wel meer neefjes en nichtjes rond op het erf. Het was er vrolijk, zonnig, ik was een blij en levendig kind. Tot oma ziek werd.”

Criminele circuit

De kleine Lily wordt terug naar Nederland gevlogen, waar haar biologische moeder zich inmiddels heeft opgewerkt in het criminele circuit. Een vrouw die ze nog nooit heeft gezien, niet kent en met een nieuwe vriend nog een kind heeft gekregen. „Vanuit de Surinaamse zon, het buitenleven, kwam ik terecht in een appartementje bij een wildvreemd gezin met een vrouw die me niet moest.”

Ik las dingen waarvan ik dacht: dat klopt. Ik schrijf erover in gedichten, maar er zijn zoveel details verdrongen. Het is meer een gevoel dat

ik me herinnerde

- Lily Monori van Dijken

Flarden aan grauwe herinneringen, meer een onbestemd gevoel dan concrete beelden, houdt ze aan die tijd over. Pas als ze tegen haar veertigste de rapporten van Jeugdzorg leest, leert ze tot in detail hoe het haar in die tijd ontbreekt aan warme kleding, genoeg eten. Hoe ze wordt geslagen en opgesloten. En dat een kleuterjuf uiteindelijk alarm slaat.

Maar ook hoe zij er getuige van is hoe haar nieuwe halfbroertje wordt aangereden en overlijdt. Lily, (dan vier jaar) had op hem moeten passen. Het gevoel van schuld blijft bij haar, de precieze feiten leest ze veel later terug in de papieren, die ze pas enkele jaren geleden voor het eerst inzag. „Ik las dingen waarvan ik dacht: dat klopt. Ik schrijf erover in gedichten, maar er zijn zoveel details verdrongen. Het is meer een gevoel dat ik me herinnerde.”

‘Boek maar een vakantie’

Dat er pas dan wat meer licht op haar vroege jeugd valt, komt door de donkere buien, winterdepressies, periodes dat ze niet lekker in haar vel zit. Eigenlijk zijn ze er al jaren. „Ik kreeg te horen dat ik misschien last had van de wintertijd, dat ik maar een vakantie moest boeken. Maar dat was het niet. Tot een vriendin me vertelde over een traumacoach waar ze was geweest. Dat dat misschien iets voor mij was. Zij was het die zei: ‘Nou, vertel eens even over dat kleine meisje’. Klein meisje? Ik was een volwassen vrouw. Dat had nog nooit iemand aan me gevraagd. Toen brak ik.”

Er is wel onderzoek gedaan naar de impact op jonge mensen. Maar als volwassene draag je die geschiedenis nog steeds met je mee

- Lily Monori van Dijken

Het zou uiteindelijk in 2021 leiden tot haar eerste boek *Het verborgen meisje*, over dat wat nooit was besproken. „Daarvoor was eigenlijk ook geen aanleiding. Ik groeide op in een stabiel pleeggezin, waar ik gewoon een van hen was. Zelfs dat we niet dezelfde huidskleur hadden, kwam niet ter sprake. Ik had een rugzakje, maar die voelde ik thuis niet. Het ging goed met me”, zegt Lily. „Pas toen ik op mezelf ging wonen, kwamen de onzekerheden. Toen

de beschermde omgeving er niet meer was.”

▲ Lily Monori van Dijken als klein meisje. © Privébezit

Het maakt haar duidelijk hoe weinig er bekend is over volwassenen die in hun jeugd te maken hebben gehad met uithuisplaatsing, het leven in een of meer pleeggezinnen. „Er is wel onderzoek gedaan naar de impact op jonge mensen. Maar als volwassene draag je die geschiedenis nog steeds met je mee. Maar daarover is niets beschreven.”

Dezelfde patronen

Om invulling te geven aan die leegte, verschijnt dit weekend een tweede boek: *De zichtbare vrouw*. Daarin ontvouwt Lily niet alleen haar eigen weg naar volwassenheid, maar interviewt ze ook 26 andere volwassen pleegkinderen. „Ik spiegel me graag aan andere pleegkinderen, want je ziet gewoon dat anderen te maken krijgen met dezelfde patronen.”

Het heeft te maken met een diepgeworteld gevoel er eigenlijk niet te mogen zijn, denkt Lilly zelf. „Tuurlijk heb ik pleegouders en een broer en een zus met wie ik nog steeds omga. Ik weet dat ze van me houden, maar dat geldt niet voor de mensen die je op de wereld hebben gezet. Je bent nooit uit liefde geboren, niet welkom geweest.”

Dat gegeven speelt ook bij volwassen pleegkinderen nog altijd een rol, ontdekte ze. Vaak onbewust en soms op de meest onverwachte momenten. Zo beschrijft ze strubbelingen in haar relaties en werk. „Afwijzing of een gevoel van buitensluiting, op het werk, op een feestje. Dat kan er enorm inhakken of misschien leiden tot een heel felle reactie. Dat gevoel van afwijzing weegt zwaarder bij pleegkinderen. Die worden op zo'n moment teruggeworpen op het gevoel uit die jonge jaren.”

Kroeshaar en Surinaams eten

Ook zoiets: de eeuwige zoektocht naar stabiliteit. „In het boek heb ik het ook over mijn carrière en laat daarbij ook wel wat gebreken zien. Waarom neem ik daarin geen stappen, wat houdt me tegen? Kennelijk vind ik zekerheid belangrijker dan dat ik mijn werk leuk vind”, zegt ze. „Meer pleegkinderen hebben daar last van: blijven hangen.”

Met mijn moeder heb ik het er nog over gehad dat mijn kroeshaar werd afgeknipt. Dat was maar lastig. Maar het hoort natuurlijk allemaal wel bij mij

- Lily Monori van Dijken

En dan is er soms de worsteling met identiteit voor wie niet is opgegroeid bij de eigen ouders. „Vroeger veronderstelden mensen wel eens dat ik geadopteerd was. De rest van mijn gezin was immers wit. Maar we hadden het er niet over”, zegt ze. „Maar toen ik er als volwassene bij stilstond, realiseerde ik me pas dat ik ook in een andere cultuur ben opgegroeid en dat ik eigenlijk nooit meer in Suriname ben geweest. Ik heb nooit Surinaams gegeten, ik ben met een ander geloof opgegroeid. Met mijn moeder heb ik het er nog over gehad dat mijn kroeshaar werd afgeknipt. Dat was maar lastig. Maar het hoort natuurlijk allemaal wel bij mij.”

‘Ik ben veranderd’

Ik ben veranderd

Lily interviewde pleegkinderen die zelf weer kinderen kregen en daarbij worstelden met hun eigen geschiedenis of die hun kinderwens bewust parkeerden. „Een pleegkind ben je je leven lang, die rugzak blijf je houden. Maar als je je daarvan bewust bent, kan je dat helpen”, concludeerde Lily de afgelopen jaren zelf. „Het leert je je eigen gedrag te begrijpen en soms kun je daar iets mee. Het helpt je om erover te praten. Al hoeft je het pleegkind zijn echt niet elke keer als excuus te gebruiken, het kan opluchten.”

Ze hoopt dat dat ook het effect van haar boek is: een nieuwe kijk op inmiddels volwassen pleegkinderen. Door henzelf en door hun dierbaren. Zelf heeft het haar veel gebracht: de winterdepressies zijn verdwenen. „Zelfs mijn ouders zeiden laatst dat ik een veel gelukkiger vrouw ben geworden. Ik wás gelukkig, maar er is toch iets veranderd. Er hing echt iets op mijn schouders wat eraf moest. En ja, ik ben veranderd, toegankelijker geworden, minder snel emotioneel. Het blijft een litteken, een zwakke plek. Maar als je daar aandacht voor hebt, werkt dat.”

▲ Lily Monori van Dijken. © Angeliek de Jonge

Pleegzorg kan tijdelijk zijn of voor langere tijd. In 2022 verbleven 21.705 kinderen en jongeren in Nederland in een pleeggezin, blijkt uit cijfers van Pleegzorg Nederland. Ongeveer de helft van de kinderen - de meeste waren

Pleegzorg Nederland. Ongeveer de helft van de kinderen - de meeste waren tussen de 5 en de 11 jaar oud - woonde er langer dan een jaar en 37% van hen langer dan 2 jaar. Sinds 2018 kunnen pleegkinderen tot hun 21ste in een pleeggezin blijven, tenzij ze dit niet willen. In de meeste gevallen wordt een kind met een machtiging van de kinderrechter uit huis geplaatst om het te beschermen, maar wat ok vaak gebeurt is dat de voogdij van pleegkinderen bij een gecertificeerde instelling ligt omdat ouders er niet meer zijn, niet in beeld zijn of niet voor een kind kunnen zorgen.

Er is nog altijd een dringend tekort aan pleegouders. Op dit moment staan 561 pleegkinderen op de wachtlijst op zoek naar een tweede thuis. Zij wonen tijdelijk op een plek waar ze niet langer kunnen blijven, of hun thuissituatie is niet veilig of stabiel genoeg om in op te groeien.